

ДОДАТОК А

Графічний матеріал кваліфікаційної роботи

Програмні засоби моніторингу інформаційної системи

Кваліфікаційна робота

Виконав:
студент гр. КІУКІ-21-1
Колобаєв Н.М.

Керівник:
ас. каф. ЕОМ,
Климова І.М.

Мета роботи та завдання

2

Метою кваліфікаційної роботи є аналіз сучасних підходів до моніторингу стану інформаційних систем, а також розробка програмних засобів моніторингу стану інформаційної системи.

Завдання:

- провести теоретичний аналіз концептуальних основ моніторингу інформаційних систем;
- Провести порівняльний аналіз архітектурних рішень;
- вибір засобів реалізації ПЗ;
- практична реалізація програмних засобів моніторингу стану інформаційної системи;
- аналіз результатів

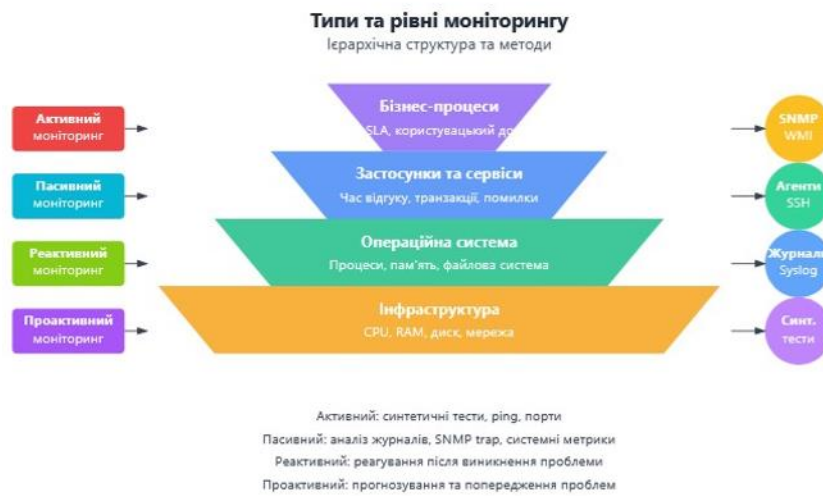
Порівняльний аналіз методів машинного навчання 3

Критерії надійності ІС 4

Типи та рівні моніторингу

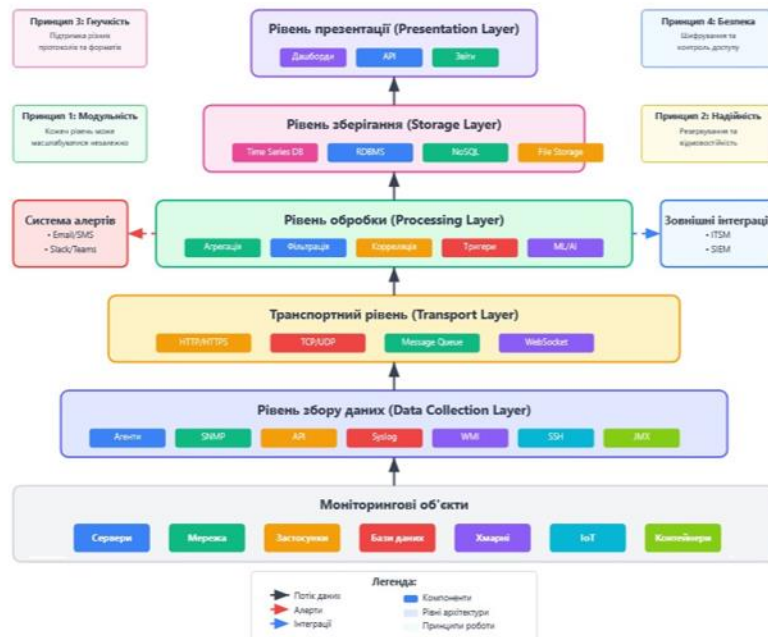

Порівняльний аналіз рішень

Архітектура систем моніторингу

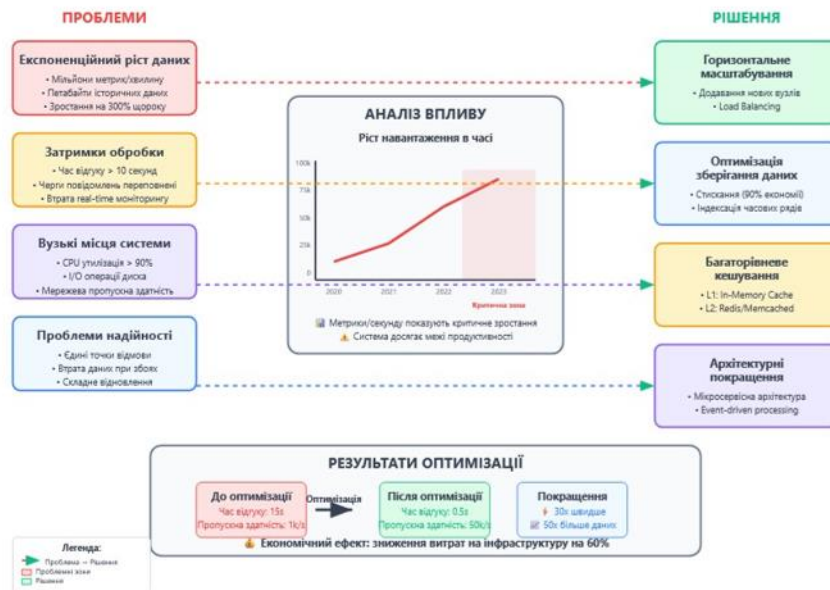
7

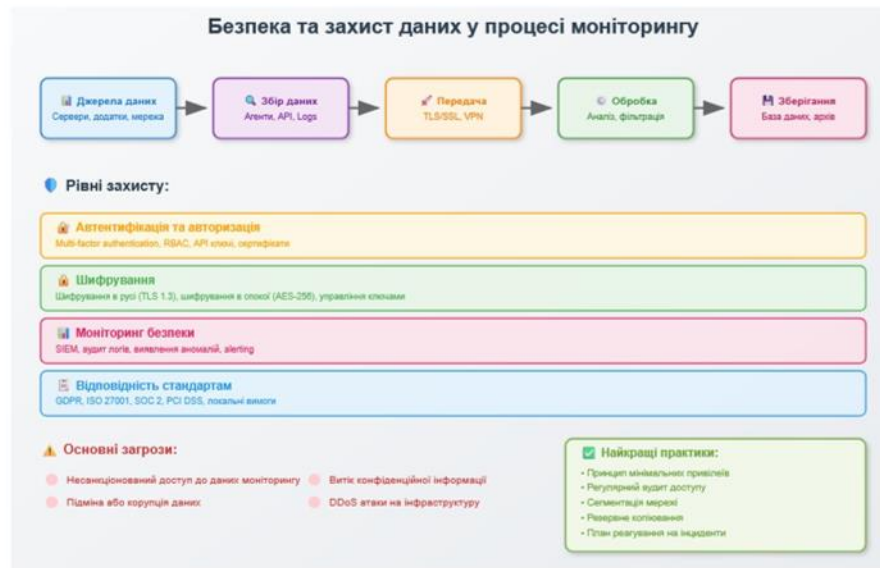
Проблеми масштабування та продуктивності ІС

8

Проблеми масштабування та продуктивності систем моніторингу

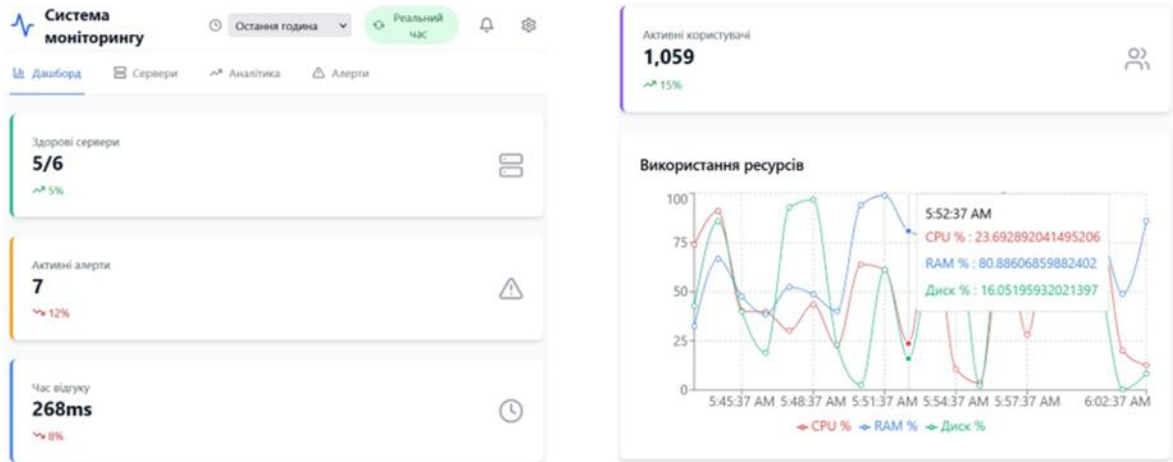
Безпека та захист даних

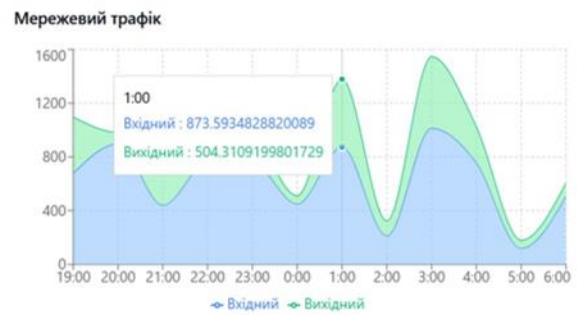
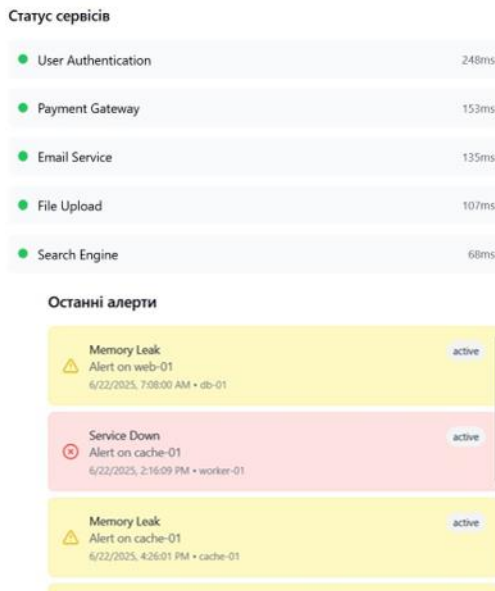
Архітектура ПЗ

Результати роботи

Результати роботи

Висновки

13

У процесі виконання кваліфікаційної роботи було програмні засоби моніторингу стану інформаційної системи. У роботі досліджено сучасні підходи до моніторингу стану інформаційних систем та проаналізовано програмні засоби, що забезпечують ефективний контроль функціонування ІТ-інфраструктури. Проведено комплексний аналіз теоретичних основ моніторингу інформаційних систем, включаючи дослідження концептуальних засад, критеріїв надійності та доступності систем, а також класифікацію існуючих рішень.

Виконано порівняльний аналіз провідних програмних засобів моніторингу, таких як Zabbix, Nagios, Prometheus та Grafana, з детальним вивченням їх архітектурних особливостей, функціональних можливостей та принципів роботи. Особливу увагу приділено проблемам масштабування, продуктивності та забезпечення безпеки в контексті сучасних вимог до систем моніторингу.

ДОДАТОК Б

Програмний код

Б.1 Лістинг коду

```
npm install recharts lucide-react
npm install -D tailwindcss
// Запустили, тепер сам код
import React, { useState, useEffect, useRef } from 'react';
import { LineChart, Line, XAxis, YAxis, CartesianGrid, Tooltip,
Legend, ResponsiveContainer, AreaChart, Area, BarChart, Bar,
PieChart, Pie, Cell } from 'recharts';
import { AlertTriangle, CheckCircle, XCircle, Activity, Server,
Database, Wifi, Cpu, HardDrive, MemoryStick, Clock, Users, Bell,
Settings, TrendingUp, TrendingDown, Eye, EyeOff, RefreshCw,
Download, Filter, Search, Calendar, BarChart3 } from 'lucide-
react';

const MonitoringSystem = () => {
  const [activeTab, setActiveTab] = useState('dashboard');
  const [isRealTime, setIsRealTime] = useState(true);
  const [selectedTimeRange, setSelectedTimeRange] =
useState('1h');
  const [searchTerm, setSearchTerm] = useState('');
  const [filterStatus, setFilterStatus] = useState('all');
  const [notifications, setNotifications] = useState([]);
  const [systemData, setSystemData] = useState({
    servers: [],
    metrics: [],
    alerts: [],
    services: [],
    networkData: [],
    performanceData: []
  });
});

// Симуляція даних для демонстрації
const generateRandomData = () => {
  const now = Date.now();
  const metrics = [];
  const servers = [];
  const alerts = [];
  const services = [];
  const networkData = [];
  const performanceData = [];

  // Генерація метрик для останньої години
  for (let i = 59; i >= 0; i--) {
```

```

const timestamp = now - i * 60000;
metrics.push({
  time: new Date(timestamp).toLocaleTimeString(),
  timestamp,
  cpu: Math.random() * 100,
  memory: Math.random() * 100,
  disk: Math.random() * 100,
  network: Math.random() * 1000,
  responseTime: Math.random() * 500 + 50,
  throughput: Math.random() * 10000 + 1000,
  errors: Math.floor(Math.random() * 10),
  activeUsers: Math.floor(Math.random() * 1000) + 100
});
}

// Генерація даних серверів
const serverNames = ['web-01', 'web-02', 'db-01', 'cache-01', 'api-01', 'worker-01'];
serverNames.forEach((name, index) => {
  const status = Math.random() > 0.8 ? 'warning' :
Math.random() > 0.9 ? 'critical' : 'healthy';
  servers.push({
    id: index + 1,
    name,
    status,
    cpu: Math.random() * 100,
    memory: Math.random() * 100,
    disk: Math.random() * 100,
    uptime: Math.floor(Math.random() * 365) + 1,
    location: ['Kyiv', 'Dnipro',
'Lviv'][Math.floor(Math.random() * 3)],
    type: ['Web Server', 'Database', 'Cache', 'API Server',
'Worker'][Math.floor(Math.random() * 5)]
  });
});

// Генерація алертів
const alertTypes = ['High CPU Usage', 'Memory Leak', 'Disk
Space Low', 'Network Timeout', 'Service Down'];
for (let i = 0; i < 10; i++) {
  const severity = ['critical', 'warning',
'info'][Math.floor(Math.random() * 3)];
  alerts.push({
    id: i + 1,
    type: alertTypes[Math.floor(Math.random() *
alertTypes.length)],
    message: `Alert on
${serverNames[Math.floor(Math.random() * serverNames.length)]}`,
    severity,
    timestamp: new Date(now - Math.random() *
86400000).toISOString(),
    status: Math.random() > 0.7 ? 'resolved' : 'active',
    server: serverNames[Math.floor(Math.random() *

```

```

serverNames.length)]
    });
}

// Генерація даних сервісів
const serviceNames = ['User Authentication', 'Payment
Gateway', 'Email Service', 'File Upload', 'Search Engine'];
serviceNames.forEach((name, index) => {
    const status = Math.random() > 0.9 ? 'down' :
Math.random() > 0.8 ? 'degraded' : 'operational';
    services.push({
        id: index + 1,
        name,
        status,
        responseTime: Math.random() * 200 + 50,
        uptime: Math.random() * 100,
        requests: Math.floor(Math.random() * 10000) + 1000,
        errors: Math.floor(Math.random() * 50)
    });
});

// Генерація мережевих даних
for (let i = 23; i >= 0; i--) {
    const timestamp = now - i * 3600000;
    networkData.push({
        time: new Date(timestamp).getHours() + ':00',
        timestamp,
        inbound: Math.random() * 1000 + 100,
        outbound: Math.random() * 800 + 50,
        latency: Math.random() * 100 + 10,
        packetLoss: Math.random() * 5
    });
}

// Генерація даних продуктивності
const performanceMetrics = ['Database Queries', 'Cache
Hits', 'API Calls', 'File Operations'];
performanceMetrics.forEach(metric => {
    for (let i = 11; i >= 0; i--) {
        const timestamp = now - i * 300000; // кожні 5 хвилин
        performanceData.push({
            metric,
            time: new Date(timestamp).toLocaleTimeString(),
            timestamp,
            value: Math.random() * 1000 + 100,
            success: Math.random() * 100,
            failed: Math.random() * 10
        });
    }
});

setSystemData({
    servers,

```

```

    metrics,
    alerts,
    services,
    networkData,
    performanceData
  });
};

// Ініціалізація та оновлення даних
useEffect(() => {
  generateRandomData();

  if (isRealTime) {
    const interval = setInterval(generateRandomData, 5000);
    return () => clearInterval(interval);
  }
}, [isRealTime]);

// Компонент статистичної карточки
const StatCard = ({ title, value, icon: Icon, trend, color =
'blue' }) => (
  <div className="bg-white rounded-lg shadow-md p-6 border-l-
4" style={{ borderLeftColor: color }}>
    <div className="flex items-center justify-between">
      <div>
        <p className="text-sm font-medium text-gray-
600">{title}</p>
        <p className="text-2xl font-bold text-gray-
900">{value}</p>
        {trend && (
          <div className={`flex items-center mt-2 ${trend > 0
? 'text-green-600' : 'text-red-600'}`}>
            {trend > 0 ? <TrendingUp size={16} /> :
<TrendingDown size={16} />}
            <span className="ml-1 text-
sm">{Math.abs(trend)}%</span>
          </div>
        )}
      </div>
      <Icon size={32} className="text-gray-400" />
    </div>
  </div>
);

// Компонент алерту
const AlertItem = ({ alert }) => {
  const getAlertIcon = (severity) => {
    switch (severity) {
      case 'critical': return <XCircle className="text-red-
500" size={20} />;
      case 'warning': return <AlertTriangle className="text-
yellow-500" size={20} />;
      default: return <CheckCircle className="text-blue-500"

```

```

size={20} />
  }
  };

  const getSeverityColor = (severity) => {
    switch (severity) {
      case 'critical': return 'bg-red-100 border-red-200';
      case 'warning': return 'bg-yellow-100 border-yellow-
200';
      default: return 'bg-blue-100 border-blue-200';
    }
  };

  return (
    <div className={`p-4 rounded-lg border
${getSeverityColor(alert.severity)} mb-2`} >
      <div className="flex items-start justify-between">
        <div className="flex items-center">
          {getAlertIcon(alert.severity)}
          <div className="ml-3">
            <h4 className="text-sm font-medium text-gray-
900">{alert.type}</h4>
            <p className="text-sm text-gray-
600">{alert.message}</p>
            <p className="text-xs text-gray-500 mt-1">
              {new Date(alert.timestamp).toLocaleString()} •
{alert.server}
            </p>
          </div>
        </div>
        <span className={`px-2 py-1 text-xs rounded-full ${
          alert.status === 'resolved' ? 'bg-green-100 text-
green-800' : 'bg-gray-100 text-gray-800'
        }`} >
          {alert.status}
        </span>
      </div>
    </div>
  );
};

// Дашборд
const Dashboard = () => {
  const healthyServers = systemData.servers.filter(s =>
s.status === 'healthy').length;
  const totalAlerts = systemData.alerts.filter(a => a.status
=== 'active').length;
  const avgResponseTime = systemData.metrics.length > 0 ?
  Math.round(systemData.metrics.slice(-10).reduce((acc, m)
=> acc + m.responseTime, 0) / 10) : 0;
  const activeUsers = systemData.metrics.length > 0 ?
  Math.round(systemData.metrics[systemData.metrics.length -
1]?.activeUsers || 0) : 0;

```

```

return (
  <div className="space-y-6">
    {/* Основні метрики */}
    <div className="grid grid-cols-1 md:grid-cols-2 lg:grid-
cols-4 gap-6">
      <StatCard
        title="Здорові сервери"
value={`\${healthyServers}/\${systemData.servers.length}`}
        icon={Server}
        trend={5}
        color="#10B981"
      />
      <StatCard
        title="Активні алерти"
        value={totalAlerts}
        icon={AlertTriangle}
        trend={-12}
        color="#F59E0B"
      />
      <StatCard
        title="Час відгуку"
        value={`\${avgResponseTime}ms`}
        icon={Clock}
        trend={-8}
        color="#3B82F6"
      />
      <StatCard
        title="Активні користувачі"
        value={activeUsers.toLocaleString()}
        icon={Users}
        trend={15}
        color="#8B5CF6"
      />
    </div>

    {/* Графіки продуктивності */}
    <div className="grid grid-cols-1 lg:grid-cols-2 gap-6">
      <div className="bg-white rounded-lg shadow-md p-6">
        <h3 className="text-lg font-semibold mb-
4">Використання ресурсів</h3>
        <ResponsiveContainer width="100%" height={300}>
          <LineChart data={systemData.metrics.slice(-20)}>
            <CartesianGrid strokeDasharray="3 3" />
            <XAxis dataKey="time" />
            <YAxis />
            <Tooltip />
            <Legend />
            <Line type="monotone" dataKey="cpu"
stroke="#EF4444" name="CPU %" />
            <Line type="monotone" dataKey="memory"
stroke="#3B82F6" name="RAM %" />
          </LineChart>
        </ResponsiveContainer>
      </div>
    </div>
  </div>
)

```

```

        <Line type="monotone" dataKey="disk"
stroke="#10B981" name="Диск %" />
    </LineChart>
    </ResponsiveContainer>
</div>

<div className="bg-white rounded-lg shadow-md p-6">
    <h3 className="text-lg font-semibold mb-4">Мережевий
трафік</h3>
    <ResponsiveContainer width="100%" height={300}>
        <AreaChart data={systemData.networkData.slice(-
12)}>
            <CartesianGrid strokeDasharray="3 3" />
            <XAxis dataKey="time" />
            <YAxis />
            <Tooltip />
            <Legend />
            <Area type="monotone" dataKey="inbound"
stackId="1" stroke="#3B82F6" fill="#93C5FD" name="Вхідний" />
            <Area type="monotone" dataKey="outbound"
stackId="1" stroke="#10B981" fill="#86EFAC" name="Вихідний" />
        </AreaChart>
    </ResponsiveContainer>
</div>
</div>

{/* Статус сервісів та останні алерти */}
<div className="grid grid-cols-1 lg:grid-cols-2 gap-6">
    <div className="bg-white rounded-lg shadow-md p-6">
        <h3 className="text-lg font-semibold mb-4">Статус
сервісів</h3>
        <div className="space-y-3">
            {systemData.services.slice(0, 5).map(service => (
                <div key={service.id} className="flex items-
center justify-between p-3 bg-gray-50 rounded-lg">
                    <div className="flex items-center">
                        <div className={`w-3 h-3 rounded-full mr-3
${
                            service.status === 'operational' ? 'bg-
green-500' :
                            service.status === 'degraded' ? 'bg-
yellow-500' : 'bg-red-500'
                        }`}></div>
                        <span className="font-
medium">{service.name}</span>
                    </div>
                    <span className="text-sm text-gray-
600">{service.responseTime.toFixed(0)}ms</span>
                </div>
            )
        )}
    </div>
</div>
</div>

```

```

        <div className="bg-white rounded-lg shadow-md p-6">
          <h3 className="text-lg font-semibold mb-4">Останні
алерти</h3>
          <div className="max-h-80 overflow-y-auto">
            {systemData.alerts.slice(0, 5).map(alert => (
              <AlertItem key={alert.id} alert={alert} />
            ))}
          </div>
        </div>
      </div>
    </div>
  </div>
);
};

// Сторінка серверів
const Servers = () => {
  const filteredServers = systemData.servers.filter(server =>
{
  const matchesSearch =
server.name.toLowerCase().includes(searchTerm.toLowerCase()) ||
server.type.toLowerCase().includes(searchTerm.toLowerCase());
  const matchesFilter = filterStatus === 'all' ||
server.status === filterStatus;
  return matchesSearch && matchesFilter;
});

  return (
    <div className="space-y-6">
      {/* Фільтри та пошук */}
      <div className="bg-white rounded-lg shadow-md p-6">
        <div className="flex flex-col sm:flex-row gap-4">
          <div className="flex-1">
            <div className="relative">
              <Search className="absolute left-3 top-1/2
transform -translate-y-1/2 text-gray-400" size={20} />
              <input
                type="text"
                placeholder="Пошук серверів..."
                value={searchTerm}
                onChange={(e) =>
setSearchTerm(e.target.value)}
                className="w-full pl-10 pr-4 py-2 border
border-gray-300 rounded-lg focus:ring-2 focus:ring-blue-500
focus:border-transparent"
              />
            </div>
          </div>
          <div className="flex gap-2">
            <select
              value={filterStatus}
              onChange={(e) =>
setFilterStatus(e.target.value)}

```



```

medium">{server.location}</span>
    </div>
    <div className="flex items-center justify-
between">
        <span className="text-sm text-gray-
600">Uptime:</span>
        <span className="text-sm font-
medium">{server.uptime} днів</span>
    </div>
</div>

    <div className="mt-4 space-y-2">
    <div className="flex items-center justify-
between">
        <span className="text-sm text-gray-
600">CPU</span>
        <span className="text-sm font-
medium">{server.cpu.toFixed(1)}%</span>
    </div>
    <div className="w-full bg-gray-200 rounded-full
h-2">
        <div
            className="bg-blue-600 h-2 rounded-full"
            style={{ width: `${server.cpu}%` }}
        ></div>
    </div>

    <div className="flex items-center justify-
between">
        <span className="text-sm text-gray-
600">RAM</span>
        <span className="text-sm font-
medium">{server.memory.toFixed(1)}%</span>
    </div>
    <div className="w-full bg-gray-200 rounded-full
h-2">
        <div
            className="bg-green-600 h-2 rounded-full"
            style={{ width: `${server.memory}%` }}
        ></div>
    </div>

    <div className="flex items-center justify-
between">
        <span className="text-sm text-gray-
600">Диск</span>
        <span className="text-sm font-
medium">{server.disk.toFixed(1)}%</span>
    </div>
    <div className="w-full bg-gray-200 rounded-full
h-2">
        <div
            className="bg-purple-600 h-2 rounded-full"

```



```

        <YAxis />
        <Tooltip />
        <Line type="monotone" dataKey="value"
stroke="#3B82F6" strokeWidth={2} />
    </LineChart>
  </ResponsiveContainer>
</div>
  )})
</div>
</div>

{/* Розподіл помилок та час відгуку */}
<div className="grid grid-cols-1 lg:grid-cols-2 gap-6">
  <div className="bg-white rounded-lg shadow-md p-6">
    <h3 className="text-lg font-semibold mb-4">Розподіл
алертів за важливістю</h3>
    <ResponsiveContainer width="100%" height={300}>
      <PieChart>
        <Pie
          data={errorData}
          cx="50%"
          cy="50%"
          labelLine={false}
          label={({name, percent}) => `${name}
${(percent * 100).toFixed(0)}%`}
          outerRadius={80}
          fill="#8884d8"
          dataKey="value"
        >
          {errorData.map((entry, index) => (
            <Cell key={`cell-${index}`}
fill={entry.color} />
          ))}
        </Pie>
        <Tooltip />
      </PieChart>
    </ResponsiveContainer>
  </div>

  <div className="bg-white rounded-lg shadow-md p-6">
    <h3 className="text-lg font-semibold mb-4">Час
відгуку по годинах</h3>
    <ResponsiveContainer width="100%" height={300}>
      <BarChart data={systemData.metrics.slice(-24)}>
        <CartesianGrid strokeDasharray="3 3" />
        <XAxis dataKey="time" />
        <YAxis />
        <Tooltip />
        <Bar dataKey="responseTime" fill="#3B82F6" />
      </BarChart>
    </ResponsiveContainer>
  </div>
</div>

```

```

    { /* Статистика помилок */ }
    <div className="bg-white rounded-lg shadow-md p-6">
      <h3 className="text-lg font-semibold mb-4">Кількість
      помилок в часі</h3>
      <ResponsiveContainer width="100%" height={300}>
        <AreaChart data={systemData.metrics.slice(-20)}>
          <CartesianGrid strokeDasharray="3 3" />
          <XAxis dataKey="time" />
          <YAxis />
          <Tooltip />
          <Legend />
          <Area type="monotone" dataKey="errors"
stroke="#EF4444" fill="#FEE2E2" name="Помилки" />
        </AreaChart>
      </ResponsiveContainer>
    </div>
  </div>
);
};

// Сторінка алертів
const Alerts = () => {
  const filteredAlerts = systemData.alerts.filter(alert => {
    const matchesSearch =
alert.type.toLowerCase().includes(searchTerm.toLowerCase()) ||
alert.message.toLowerCase().includes(searchTerm.toLowerCase());
    const matchesFilter = filterStatus === 'all' ||
alert.severity === filterStatus;
    return matchesSearch && matchesFilter;
  });

  return (
    <div className="space-y-6">
      { /* Фільтри */ }
      <div className="bg-white rounded-lg shadow-md p-6">
        <div className="flex flex-col sm:flex-row gap-4">
          <div className="flex-1">
            <div className="relative">
              <Search className="absolute left-3 top-1/2
transform -translate-y-1/2 text-gray-400" size={20} />
              <input
                type="text"
                placeholder="Пошук алертів..."
                value={searchTerm}
                onChange={(e) =>
setSearchTerm(e.target.value)}
                className="w-full pl-10 pr-4 py-2 border
border-gray-300 rounded-lg focus:ring-2 focus:ring-blue-500
focus:border-transparent"
              />
            </div>
          </div>
        </div>
      </div>
    </div>
  );
};

```

```

    </div>
    <div className="flex gap-2">
      <select
        value={filterStatus}
        onChange={(e) =>
setFilterStatus(e.target.value)}
        className="px-4 py-2 border border-gray-300
rounded-lg focus:ring-2 focus:ring-blue-500"
      >
        <option value="all">Всі рівні</option>
        <option value="critical">Критичні</option>
        <option value="warning">Попередження</option>
        <option value="info">Інформаційні</option>
      </select>
    </div>
  </div>
</div>

  {/* Список алертів */}
  <div className="bg-white rounded-lg shadow-md p-6">
    <h3 className="text-lg font-semibold mb-4">Всі
алерти</h3>
    <div className="space-y-3">
      {filteredAlerts.map(alert => (
        <AlertItem key={alert.id} alert={alert} />
      ))}
    </div>
  </div>
</div>
);
};

// Головна навігація
const Navigation = () => (
  <nav className="bg-white shadow-sm border-b">
    <div className="max-w-7xl mx-auto px-4 sm:px-6 lg:px-8">
      <div className="flex justify-between h-16">
        <div className="flex items-center">
          <Activity className="h-8 w-8 text-blue-600 mr-3" />
          <h1 className="text-xl font-bold text-gray-
900">Система моніторингу</h1>
        </div>

        <div className="flex items-center space-x-4">
          <div className="flex items-center space-x-2">
            <Clock size={16} className="text-gray-500" />
            <select
              value={selectedTimeRange}
              onChange={(e) =>
setSelectedTimeRange(e.target.value)}
              className="text-sm border border-gray-300
rounded px-2 py-1"
            >

```

```

        <option value="1h">Остання година</option>
        <option value="6h">Останні 6 годин</option>
        <option value="24h">Остання доба</option>
        <option value="7d">Останній тиждень</option>
    </select>
</div>

    <button
        onClick={() => setIsRealTime(!isRealTime)}
        className={`flex items-center space-x-1 px-3 py-1
rounded-full text-sm ${
            isRealTime ? 'bg-green-100 text-green-800' :
'bg-gray-100 text-gray-800'
        }`}
        >
        <RefreshCw size={14} className={isRealTime ?
'animate-spin' : ''} />
        <span>{isRealTime ? 'Реальний час' :
'Призупинено'}</span>
    </button>

    <button className="p-2 text-gray-500 hover:text-
gray-700">
        <Bell size={20} />
        {notifications.length > 0 && (
            <span className="absolute -mt-2 -mr-2 bg-red-500
text-white text-xs rounded-full h-5 w-5 flex items-center
justify-center">
                {notifications.length}
            </span>
        )}
    </button>

    <button className="p-2 text-gray-500 hover:text-
gray-700">
        <Settings size={20} />
    </button>
</div>
</div>
</div>
</nav>
);

// Таби навігації
const TabNavigation = () => (
    <div className="bg-white shadow-sm">
        <div className="max-w-7xl mx-auto px-4 sm:px-6 lg:px-8">
            <div className="flex space-x-8">
                {[
                    { id: 'dashboard', name: 'Дашборд', icon: BarChart3
},
                    { id: 'servers', name: 'Сервери', icon: Server },
                    { id: 'analytics', name: 'Аналітика', icon:

```

```

TrendingUp },
    { id: 'alerts', name: 'Алерти', icon: AlertTriangle
}

    ].map(tab => (
      <button
        key={tab.id}
        onClick={() => setActiveTab(tab.id)}
        className={`flex items-center space-x-2 py-4 px-1
border-b-2 font-medium text-sm ${
          activeTab === tab.id
            ? 'border-blue-500 text-blue-600'
            : 'border-transparent text-gray-500
hover:text-gray-700 hover:border-gray-300'
        }}`
      >
        <tab.icon size={16} />
        <span>{tab.name}</span>
      </button>
    ))}
  </div>
</div>
</div>
);

return (
  <div className="min-h-screen bg-gray-50">
    <Navigation />
    <TabNavigation />

    <main className="max-w-7xl mx-auto py-6 px-4 sm:px-6
lg:px-8">
      {activeTab === 'dashboard' && <Dashboard />}
      {activeTab === 'servers' && <Servers />}
      {activeTab === 'analytics' && <Analytics />}
      {activeTab === 'alerts' && <Alerts />}
    </main>
  </div>
);
);

export default MonitoringSystem;

```